

IZVJEŠĆE O RADU DAVATELJA JAVNE USLUGE

ZA 2021. GODINU

Donald Blašković, Direktor

Ožujak, 2022.

Sadržaj

UVOD	3
GOSPODARENJE KOMUNALNIM OTPADOM	5
SAKUPLJANJE MIJEŠANOG I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA	7
ODVOJENO SAKUPLJANJE KOMUNALNOG OTPADA	10
RECIKLAŽNA DVORIŠTA	10
SPREMNICI NA JAVNIM POVRŠINAMA.....	10
ODVOJENO SAKUPLJANJE U SUSTAVU „OD VRATA DO VRATA“	11
ODLAGALIŠTE OTPADA CERE	12
KOLIČINE SAKUPLJENOG KOMUNALNOG OTPADA	13
MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD.....	13
ODVOJENO SAKUPLJENI KOMUNALNI OTPAD	15
POTICAJNA NAKNADA ZA SMANJENJE KOLIČINE MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA	17
OSVRT NA EKONOMIČNOST ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADA	18
EDUKACIJA GRAĐANA S CILJEM STVARANJA ZELENIH NAVIKA.....	20

UVOD

U srpnju 2021. godine donesen je novi Zakon o gospodarenju otpadom koji je prouzročio brojne novosti ovom trgovačkom društvu kao davatelju javne usluge, a koje treba uskoro implementirati. Krajem siječnja 2022. godine Grad Labin i općine Raša, Sveta Nedelja, Kršan i Pićan donijele su Odluke o načinu pružanju javne usluge sakupljanja komunalnog otpada, a između ostalog promijeniti će se kriteriji za obračun javne usluge. Osnovna ideja zakona je ista cijena minimalne javne usluge za sve korisnike iz kategorije kućanstva, te ista cijena za sve korisnike iz kategorije korisnika koji nisu kućanstva (tu su izričito uključene i fizičke osobe – iznajmljivači, čl.70.st.3.), uz mogućnost odobravanja raznih popusta korisnicima. Također, predviđeno je da korisnici iz kategorije koji nisu kućanstvo moraju posebno ugovarati odvoz odvojeno prikupljenog otpada, što daje mogućnost dodatnih prihoda i za pružatelja javne usluge.

Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada obuhvaća:

1. prikupljanje “od vrata do vrata” miješanog komunalnog otpada, biootpada, reciklabilnog komunalnog otpada (plastična i metalna ambalaža, papir i karton, staklo), te jednom godišnje glomaznog otpada do 1 m³;
2. preuzimanje otpada u reciklažnom dvorištu (svih ključnih brojeva koje RD mora zaprimati);
3. uslugu prijevoza i predaje otpada ovlaštenoj osobi.

Sve navedeno mora biti organizirano na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način, bez neopravdano visokih troškova, jer grad ili općina u suprotnom mogu biti kažnjeni.

Javna usluga financira se od cijene javne usluge i ugovorne kazne (koja više nije sastavni dio cijene), a može se financirati i iz gradskog ili općinskog proračuna i drugih izvora. Troškove otpadne ambalaže trebao bi snositi FZOEU temeljem sporazuma s davateljima javne usluge koje do sada nije sklapao.

Gradovi i općine više nemaju obvezu donošenja planova gospodarenja otpadom (PGO). Županije su do 1.1.2024. godine dužne donijeti PGO-e, a do tad se primjenjuju PGO-i JLS-a.

Intencija 1.MAJ-a jest da cijela Labinština bude kvalitetno pokrivena infrastrukturom za prikupljanje otpada. Treba napomenuti da je potrebna infrastruktura definirana i navedena u planovima gospodarenja otpadom Grada Labina i svih općina Labinštine. Za sada, postignuto je da svi korisnici imaju spremnike za miješani komunalni otpad različitih veličina, da je postavljen značajan broj polupodzemnih spremnika, te da je pokriveno cijelo područje spremnicima za odvojeno prikupljanje plastične i metalne ambalaže, odnosno papira i kartona (gdje postoje uvjeti za sustav „od vrata do vrata“).

Tijekom 2021. godine nabavili smo dva nova komunalna vozila za odvojeno prikupljanje otpada, za što smo dobili bespovratnu potporu Europske unije u iznosu od 1,2 milijuna kuna što pokriva 85% troškova nabave.

Na županijskoj razini traju pregovori o izgradnji sortirnica (ključna pitanja su lokacije i kapaciteti), a što će dodatno poboljšati sustav i stvoriti preduvjete za održivo gospodarenje otpadom. I dalje vodimo potrebne pripreme za buduće zatvaranje odlagališta Cere, a to će se dogoditi kad se iskoristi projektirani kapacitet odlagališta. Na odlagalište se od 2018. godine tajno odlaže neopasni otpad, dok se miješani komunalni otpad predaje u ŽCGO Kaštijun.

Pandemija COVID-19 koja je obilježila i 2021. godinu utjecala je na organizaciju rada. Pratili smo i prilagođavali se smjernicama i preporukama u suzbijanju i sprječavanju širenja pandemije ovisno o trenutnoj situaciji u našem okruženju. Najviše odstupanja došlo je zbog velikog broja samoizolacija, te smo prilagođavali način rada ovisno o trenutnim potrebama. Dolazilo je do čestih promjena i rasporeda radnika na odvozu otpada, ali i u drugim organizacijskim jedinicama. Također, nastojali smo spriječiti širenje zaraze na način da su se radnici koji su bili u kontaktu sa zaraženom osobom slali na testiranje u ovlaštenu ustanovu.

Obrazac IRDJU

Sukladno članku 4. Odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada davatelj javne usluge je trgovačko društvo 1.MAJ d.o.o. Davatelj usluge dužan je predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave podnijeti Izvješće o radu do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i dostaviti ga Ministarstvu.

Izvješće sadrži opće podatke o području pružanja javne usluge, obračunskim mjestima, korisnicima usluge i odvojenom sakupljanju otpada, podatke o redovitosti sustava, podatke o kvaliteti pružanja javne usluge i ekonomskoj učinkovitosti sustava sakupljanja komunalnog otpada. Obrazac Izvješća nalazi se na mrežnoj stranici Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (MINGOR).

Radi boljeg razumijevanja pojedinih pojmova iz **IRDJU** obrasca u nastavku su dane definicije:

Javna usluga je javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada.

Usluga povezana s javnom uslugom je odvojeno sakupljanje komunalnog otpada putem reciklažnog dvorišta, mobilnog reciklažnog dvorišta, spremnika na javnim površinama i kod korisnika usluge te odvojeno prikupljanje krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.

GOSPODARENJE KOMUNALNIM OTPADOM

Sakupljanje i odvoz miješanog komunalnog otpada, reciklabilnog otpada i glomaznog otpada od korisnika javne usluge obavlja se na području Grada Labina, općina Kršan, Sveta Nedelja, Raša i Pićan. Sva naselja i kućanstva imaju mogućnost propisnog odlaganja otpada. Odvoz se vrši sukladno donesenim terminskim planovima po naseljima i prema vrsti otpada.

Sakupljanje komunalnog otpada od pojedinih pravnih osoba regulirano je ugovorima kojima se definira način sakupljanja otpada na mjestu nastanka (vrsta i broj spremnika), te dinamika odvoza otpada sa lokacije.

U 2021. godini sakupljanjem je obuhvaćeno 11.142 korisnika kućanstava i 758 korisnika pravnih osoba na ukupno 8561 obračunskih mjesta. Dakle, ukupno je bilo 11.900 korisnika.

U tablici 1. prikazan je broj korisnika u 2021. godini, po jedinicama lokalne samouprave. Za usporedbu, u 2020. godini ukupni broj korisnika bio je 11.934.

Tablica 1.: Broj korisnika javne usluge u 2021. godini po JLS-ima

JLS	FIZIČKE	PRAVNE	UKUPNO 2021.
Grad Labin	5.779	542	6.321
Općina Kršan	1.311	73	1.384
Općina Sv. Nedelja	1.341	57	1.398
Općina Raša	2.106	50	2.156
Općina Pićan	605	36	641
UKUPNO	11.142	758	11.900

Prema *Popisu stanovništva* iz 2011. godine, na Labinštini živi 22.590 osoba. Također, prema podacima Turističke zajednice Istarske županije, na Labinštini je u 2021. godini ostvareno ukupno 1.478.302 noćenja.

U tablici 2. prikazan je broj stanovnika i noćenja gostiju po jedinicama lokalne samouprave:

Tablica 2.: Broj stanovnika i noćenja gostiju po JLS-ima u 2021. godini
(izvor podataka: TZ Istarske županije, TZ Središnje Istre)

JLS	BROJ STANOVNIKA	OSTVARENO NOĆENJA (2019.)	OSTVARENO NOĆENJA (2020.)	OSTVARENO NOĆENJA (2021.)
Grad Labin	11.642	1.440.276	453.250	983.838
Općina Raša	3.183	357.167	215.513	295.436
Općina Sv. Nedelja	2.987	110.266	80.153	105.717
Općina Kršan	2.951	70.300	57.330	62.811
Općina Pićan	1.827	27.749	20.864	30.500*
UKUPNO	22.590	2.005.758	827.110	1.478.302

*U trenutku pisanja izvještaja nisu dostupni službeni podaci o broju ostvarenih noćenja u Općini Pićan za 2021. godinu (procjena)

Broj noćenja na Labinštini u 2021. godini i dalje je manji od razdoblje prije COVID-19 epidemije. Broj noćenja je tako 26,3% manji nego 2019. godine. Takvo kretanje u turizmu značajno je pripomoglo činjenici da je u 2021. godini prikupljeno 30,7% manje miješanog komunalnog otpada nego 2019. godini (kao što je vidljivo u tablici 9.).

Za prikupljanje i odvoz miješanog komunalnog otpada i odvojeno prikupljenog otpada, PC Čistoća raspolaže sa 15 specijalnih vozila različitih veličina. Kao što je u uvodu spomenuto, tijekom 2021. godine proveden je EU projekt nabave dvaju novih komunalnih vozila, te je projekt u dijelu informiranja i vidljivosti iskorišten i za promociju odvojenog prikupljanja otpada. Vrijednost nabavljenih vozila iznosi 1,37 milijuna kuna. Radi se o dvama vozilima tipa Mitsubishi fuso canter zapremnine nadogradnje od po 8 m³.

Broj, vrsta vozila i volumeni nadogradnji postojećih vozila u voznom parku 1.MAJ-a prikazani su u tablici 3., a prosječna starost im je 10,2 godine:

Tablica 3.: Popis vozila 1.MAJ-a d.o.o. za sakupljanje otpada, prosinac 2021.

RB.	VOZILO	REGISTARSKA OZNAKA	TIP	GODIŠTE	STAROST	ZAPR,M3
1	MERCEDES 1824	PU 298 ET	TERETNO	1999	23	12,0
2	IVECO EUROCARGO	PU 545 PN	TERETNO	2013	9	12,0
3	MITSUBISHI FUSO CANTER	PU 338 UA	TERETNO	2018	4	5,0
4	MITSUBISHI FUSO 7.5 CANTER 7C15	PU 367 TE	TERETNO	2017	5	7,0
5	VOLVO FE 42R 280KS	PU 978 VM	TERETNO	2019	3	16,0
6	MAN 26.363 FVL-KO 6X2 TG-A	PU 345 UJ	TERETNO	2003	19	18,0
7	MITSUBISHI FUSO FE4P10 CANTER	PU 699 RO	TERETNO	2015	7	5,0
8	MAN TGS 26.360	PU 282 MK	TERETNO	2008	14	18,0
9	IVECO DAILY 65C18 DAILY	PU 974 NP	TERETNO	2010	12	3,0
10	FORD TRANSIT	PU 846 RR	TERETNO	2008	14	2,0
11	MITSUBISHI FUSO 7.5 CANTER 7C15	PU 4757 A	TERETNO	2021	1	7,0
12	MITSUBISHI FUSO 7.5 CANTER 7C15	PU 4962 A	TERETNO	2021	1	7,0
13	MAN 18.280 4X2 BB	PU 824 KA	TERETNO	2005	17	6,0
14	MAN TGM 18340	PU 4818 A	PODIZAČ	2015	7	7,0
15	MERCEDES AXOR	PU 4816 A	PODIZAČ	2005	17	7,0
PROSJEČNA STAROST				10,2		

SAKUPLJANJE MIJEŠANOG I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Izgradnjom Županijskog centra za gospodarenje otpadom "Kaštijun" određen je sadašnji koncept gospodarenja otpadom, odnosno zajedničko prikupljanje miješanog komunalnog i biorazgradivog otpada. Tako se, sukladno napatku Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, u centar zajedno predaje miješani komunalni i biorazgradivi otpad, s obzirom da u Istarskoj županiji nisu izgrađena postrojenja za obradu odvojeno prikupljenog biootpada.

Za sakupljanje miješanog komunalnog otpada davatelj usluge raspolaže spremnicima različitog volumena. Polupodzemni spremnici za prikupljanje miješanog komunalnog otpada zapremine 5.000 litara postavljeni su najvećim dijelom u 2019. godini, a opremljeni su bubnjevima za mjerenje volumena otpada (odnosno, bubanj sadrži 25 litara i evidentira se broj korištenja pojedinog korisnika). Takvi polupodzemni spremnici ispostavili su se kao dobro rješenje za individualizaciju korisnika u urbanim zonama (setovi podrazumijevaju i spremnike za odvojeno prikupljanje otpada, ne samo miješanog komunalnog otpada, pa je estetski prihvatljivije). U 2021. godini postavljena su dodatna dva seta (u Sv. Marini i Ravnima). U nastavku pregled svih lokacija polupodzemnih spremnika:

R.B.	LOKACIJE 2018.
1.	Polupodzemni spremnik SET - ISTARSKA
2.	Polupodzemni spremnik SET - PRILAZ VALA
3.	Polupodzemni spremnik SET - CENTAR – ZELENICE
4.	Polupodzemni spremnik SET - PRTLOG

R.B.	LOKACIJE 2019.
1.	Polupodzemni spremnik MKO - PRILAZ VETVA 2-12
2.	Polupodzemni spremnik SET - PRILAZ VETVA 14-24
3.	Polupodzemni spremnik SET - ISTARSKA 13-23
4.	Polupodzemni spremnik SET - SV. MIKULE 15-31
5.	Polupodzemni spremnik SET - SV. MIKULE 5-11
6.	Polupodzemni spremnik SET - SV. MIKULE 1,3 ; ISTARSKA 8; PRILAZ KRŠIN 1
7.	Polupodzemni spremnik SET - ISTARSKA 10-14, PRILAZ GRIŽA 1-2
8.	Polupodzemni spremnik SET - PRILAZ GRIŽA 3-11
9.	Polupodzemni spremnik SET - PRILAZ KRŠIN 3-7
10.	Polupodzemni spremnik SET - PRILAZ KIKOVA 2-8; PRILAZ VALA 13-17
11.	Polupodzemni spremnik SET - K. KRANJCA 31-33, 50-54
12.	Polupodzemni spremnik SET - K. KRANJCA 15-17 ; A. SELANA 22-32
13.	Polupodzemni spremnik SET - K. KRANJCA 11-13 ; A. SELANA 13-21
14.	Polupodzemni spremnik SET - K. KRANJCA 7-9; A. SELANA 10-12 (ČEVA); TRG
15.	Polupodzemni spremnik SET - K. KRANJCA 1-5
16.	Polupodzemni spremnik SET - ZELENICE 19-29
17.	Polupodzemni spremnik SET - UL. ŠČIRI 2-6; ZELENICE 6,8; UL. MATIJE V.2
18.	Polupodzemni spremnik SET - ZELENICE 36-44 (PARNI); UL. MATE BLAŽINE 2;
19.	Polupodzemni spremnik SET - ZELENICE 20-22, 30-32, 34 ; SENARI 16-18,
20.	Polupodzemni spremnik SET - ZELENICE 12-18 (PARNI); D. VITEZICA 1-11
21.	Polupodzemni spremnik SET - UL. SV. KATARINE 1-16
22.	Polupodzemni spremnik SET - UL. P. SFECI, TITOV TRG, UL. UČKA
23.	Polupodzemni spremnik SET - PIAZZA SAN MARCO
24.	Polupodzemni spremnik SET - FORTICA
25.	Polupodzemni spremnik SET - RIVA RABAC - ISPOD MARKETA
26.	Polupodzemni spremnik SET - RIVA RABAC – IZNAD PARKIRALIŠTA
27.	Elektronski mjerač CCR BUBANJ - K.KRANJCA 27
28.	Elektronski mjerač CCR BUBANJ - RABAC-UI.SLOBODE
29.	Elektronski mjerač CCR BUBANJ - RABAC-OBALA M. T. 11

R.B.	LOKACIJE 2021.
1.	Polupodzemni spremnik SET - SV.MARINA 1
2.	Polupodzemni spremnik SET - RAVNI

Na području Grada Labina u 2022. planiraju se postaviti i na ovim lokacijama:

R.B.	LOKACIJE 2022.
1.	Polupodzemni spremnik SET – KATURE – ISTARSKA 33, 34, 35
2.	Polupodzemni spremnik SET – ULICA SLOBODE (LABIN) 18 - 22
3.	Polupodzemni spremnik SET – OMLADINSKA ULICA (RABAC)
4.	Polupodzemni spremnik SET – OMLADINSKA ULICA (RABAC)
5.	Polupodzemni spremnik SET – OPATIJSKA ULICA (RABAC)
6.	Polupodzemni spremnik SET – OPATIJSKA ULICA (RABAC)

Pored polupodzemnih spremnika, korisnici se zadužuju za individualne spremnike različitog volumena (80, 120, 240, 660 ili 1.100 litara). Razlikujemo korisnike koji zadužuju vlastite spremnike određenog obračunskog volumena, te korisnike koji na raspolaganju imaju zajedničke spremnike za otpad, a predaja otpada obračunava im se razmjerno udjelu u korištenju spremnika. Taj udio se odnosi na broj članova pojedinog kućanstva u odnosu na ukupni broj osoba koje koriste određeni spremnik. Obračun cijene za količinu predanog miješanog komunalnog otpada vrši se prema broju pražnjenja zaduženog spremnika za otpad. Obično se odvoz vrši jednom tjedno, pa korisnici imaju na volju hoće li određeni tjedan predati spremnik na pražnjenje ili ne. Na zahtjev korisnika tokom godine vrše se zamjene spremnika za otpad odgovarajućeg volumena, pa tako mogu prilagoditi veličinu spremnika svojim stvarnim potrebama.

U tablici 4. je dan pregled zaduženja po pojedinim JLS-ima i broj spremnika po volumenu.

Tablica 4.: Broj posuda za miješani komunalni otpad, evidencija 1. MAJ d.o.o., prosinac 2021.

VRSTA POSUDE (lit)	BROJ POSUDA ZA MKO (2021)				
	LABIN	RAŠA	KRŠAN	PIĆAN	SV. NEDELJA
80	1.324	1.042	583	271	656
120	1.081	566	410	214	506
240	672	287	289	132	345
660	228	49	59	4	20
1100	103	30	21	8	9
5000	9	2	5	2	4
7000	1	1	0	0	1
UKUPNO	3.418	1.977	1.367	631	1.541

ODVOJENO SAKUPLJANJE KOMUNALNOG OTPADA

RECIKLAŽNA DVORIŠTA

1.MAJ d.o.o. uslugu odvojenog sakupljanja otpada na području Grada Labina također pruža i posredstvom jednog stacionarnog reciklažnog dvorišta (Pulska bb, Starci), te jednog mobilnog reciklažnog dvorišta. Preostala dva mobilna reciklažna dvorišta zajednički koriste općine Raša i Sveta Nedelja, te općine Kršan i Pićan.

Na reciklažnom dvorištu u Labinu, uz odgovarajući kadar, uspostavljena je kontrola i evidencija korištenja istoga. Naime, prilikom predaje otpada u reciklažno dvorište potrebno je voditi evidenciju korisnika, te vrste i količine predanog otpada bez naknade. Tu se zaprima otpad nastao u kućanstvu od korisnika s područja Grada Labina, i to sljedeće vrste otpada: otpadni papir, otpadni metal, otpadno staklo, otpadna plastika, otpadni tekstil, baterije i akumulatori, električna i elektronička oprema, glomazni otpad, problematični otpad iz kućanstva, građevni otpad iz kućanstava (u ograničenim količinama). Rad u reciklažnom dvorištu organiziran je na način da se osigura siguran prihvata i privremeno skladištenje otpada do njegove otpreme, a predradnik daje upute zaposlenicima o postupanju s otpadom, održavanju i čišćenju reciklažnog dvorišta, provjerava funkcionalnost opreme na reciklažnom dvorištu i postupanje u slučaju izvanrednih događaja.

Reciklažno dvorište je opremljeno i videonadzorom radi kontrole nepropisnog odlaganja otpada izvan radnog vremena. Također, u 2021. godini je dodatno opremljeno prešom za karton u suradnji s ovlaštenim vanjskim sakupljačem.

Tijekom godine donošeni su planovi prema kojem su postavljena mobilna reciklažna dvorišta u suradnji sa JLS-ima. Donošenjem novog Zakona o gospodarenju otpadom promijenili su se kriteriji za JLS-e koje su u obvezi izgraditi reciklažno dvorište na svom području. Sukladno tome, niti jedna općina Labinštine nema obavezu izgraditi reciklažno dvorište, već je dovoljno postavljanje mobilnog reciklažnog dvorišta što se već redovito provodi.

SPREMNICI NA JAVNIM POVRŠINAMA

Setovi polupodzemnih spremnika sadrže, pored spremnika za miješani komunalni otpad, i spremnike za sakupljanje odvojenog otpada (papir i karton, plastična i metalna ambalaža, staklo), a ukupno su postavljeni na 29 lokacija na području Grada Labina. U 2021. godini polupodzemne spremnike (pa tako i one za odvajanje otpada) dobila su i naselja Ravni i Sv. Marina.

Kao „zeleni otoci“ za odvojeno sakupljanje otpada koriste se i spremnici od 1.100 litara. Podjelom spremnika u sustavu „od vrata do vrata“ ti će se zeleni otoci postepeno ukloniti sa javnih površina. Na javnim površinama predviđeno je samo prikupljanje stakla i staklene ambalaže, s obzirom da su količine tako prikupljenog otpada relativno male jer se takva ambalaža uglavnom može ponovno iskoristiti. Manji broj postojećih „zelenih otoka“ ostati će na javnim površinama na području Grada Labina, te u ustanovama kao što su škole, vrtići i dr.

U tablici 5. je pregled broja „zelenih otoka“ po JLS-ima:

Tablica 5.: Broj zelenih otoka po JLS-ima (polupodzemni i spremnici od 1100 lit)

ZELENI OTOCI	BROJ
GRAD LABIN	58
OPĆINA RAŠA	33
OPĆINA PIĆAN	28
OPĆINA SV. NEDELJA	26
OPĆINA KRŠAN	29

ODVOJENO SAKUPLJANJE U SUSTAVU „OD VRATA DO VRATA“

U drugoj polovici 2021. godine započela je distribucija individualnih spremnika za odvajanje otpada u suradnji sa JLS-ima. Time prelazimo na sustav sakupljanja korisnog otpada, i to papira i plastike na kućnom pragu na cijelom području pružanja javne usluge. Tamo gdje je sustav već ranije uspostavljen uz upotrebu namjenskih vrećica za papir i karton (Grad Labin, naselje Raša), kućanstva su dobila plave spremnike koje zamjenjuju vrećice. U naseljima gdje ovaj sustav do sada nije postojao, korisnici su dobili žute (plastična i metalna ambalaža) i plave (papir i karton) spremnike. Radi se o obimnom zahvatu, a to je vidljivo iz količina spremnika čija distribucija će biti dovršena tek kad se završi podjela spremnika u Općini Kršan. Količine spremnika nabavljenih putem bespovratne potpore Europske unije, a čime se kompletira sustav „od vrata do vrata“ u cijeloj Labinštini, prikazane su u tablici 6.:

Tablica 6.: Količine spremnika koji su nabavljeni putem bespovratne potpore EU

GRAD/OPĆINA	papir (120 lit)	plastika (240 lit)
LABIN	2.500	800
RAŠA	1.700	1.255
KRŠAN	1.200	1.200
SV. NEDELJA	920	920
PIĆAN	650	650
UKUPNO	6.970	4.825

ODLAGALIŠTE OTPADA CERE

Sukladno zakonskim zahtjevima, primarno nam predstoji rješavanje statusa odlagališta Cere. Za odlagalište je u prosincu 2020. godine pokrenut postupak provjere okolnosti koji utječu na ostvarivanje prava dodijeljenih ovom trgovačkom društvu dozvolom za gospodarenje otpadom koja je vrijedila do 31.12.2020. godine. Postupak je pokrenut od strane nadležnog odjela u županiji. Izrađen je Elaborat zaštite okoliša za postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, te se već više od 6 mjeseci čeka mišljenje nadležnog Ministarstva. Predstoji nam izrada glavnog projekta za zatvaranje odlagališta.

U rujnu 2021. godine izrađen je Elaborat količina i izračun preostalog kapaciteta odlagališta koji iznosi oko 6.000 m³. Nakon popunjavanja tog kapaciteta prestaje odlaganje otpada i kreće postupak zatvaranja odlagališta. Time će se davatelj javne usluge suočiti s novim izazovima u gospodarenju otpadom. Prvenstveno se to odnosi na komunalni otpad čije zbrinjavanje nije predviđeno u ŽCGO-u Kaštijun (glomazni otpad). Problem je to svih komunalnih tvrtki u županiji, te se pokušava zajedno s Županijom doći do najboljeg rješenja u vidu definiranja lokacija sortirnica i kompostana.

U 2021. godini na odlagalištu neopasnog otpada Cere zbrinuto je ukupno 2.938 tona neopasnog otpada. U ŽCGO Kaštijun putem pretovarne stanice zbrinuto je 3.606 tona miješanog komunalnog otpada. U tablici 7. prikazan je trošak zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada na „Kaštijunu“:

Tablica 7.: Trošak zbrinjavanja MKO na „Kaštijunu“ u razdoblju 2018.-2021. godina

ZBRINJAVANJE MKO (CGO KAŠTIJUN)	2018.	2019.	2020.	2021.
tona	3.254	4.935	3.794	3.606
trošak zbrinjavanja, kn	1.825.697,80	2.921.520,00	2.246.048,00	2.134.752,00

Trošak zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada putem ŽCGO-a Kaštijun iznosio je 2.134.752 kuna u 2021. godini što je manje nego u dvije godine koje su prethodile, s obzirom na smanjenje količina. U tablici 8. prikazane su količine otpada odložene na odlagalište Cere, po vrstama (ključnim brojevima) i u tonama, u protekle tri godine, odnosno u 2019., 2020. i 2021. godini:

Tablica 8.: Količine odloženog otpada na odlagalištu
Cere u razdoblju 2019.-2021. godine

ODLOŽENO - CERE (u tonama)	KB	2019.	2020.	2021.
MKO	20 03 01	248,81	0,00	0,00
OSTACI OD ČIŠĆENJA ULICA	20 03 03	219,90	183,04	145,48
	20 03 06	0,00	0,00	22,06
GLOMAZNI OTPAD	20 03 07	2.311,73	2.294,06	1.157,51
KOMUNALNI OTPAD KOJI NIJE SPEC.	20 03 99	455,20	69,14	0,00
OTPAD KUPOLNE PEĆI	10 12 08	12,54	19,32	9,70
OTPAD KOJI NIJE SPEC.	12 01 99	0,00	0,00	0,00
GRAĐEVINSKI OTPAD*	17 09 04	1.036,30	535,40	260,28
GRAĐEVINSKI OTPAD*	17 05 04	0,00	0,00	53,70
OTPAD IZ PJESKOLOVA	19 08 02	23,06	15,14	41,36
OSTACI NA SITIMA I GRABLJAMA	19 08 01	16,52	0,02	27,62
MULJEVI OD OBRADNE OTPADNIH VODA	19 08 05	0,00	0,00	366,26
OTPAD KOJI NIJE SPEC.(MULJEVI)	19 08 99	155,36	185,80	326,74
OTPAD OD MJEŠOVITIH MATERIJALA	04 02 09	0,45	0,00	0,00
OSTALI OTPAD (OD MEH. OBRADNE)	19 12 12	1.794,00	1.485,68	798,32
PLASTIKA I GUMA	19 12 04	0,00	0,00	23,22
PRETHODNO MIJEŠANI NEOPASNI OTPAD	19 02 03	5,36	25,80	19,92
OSTALI SASTOJCI	20 01 99	7,73	3.059,34	0,00
BIORAZGRADIVI OTPAD (zeleni otpad)	20 02 01	285,36	190,82	0,00
UKUPNO		6.572,32	8.063,56	3.252,17

*građevinski otpad koristi se za održavanje odlagališta

KOLIČINE SAKUPLJENOG KOMUNALNOG OTPADA

MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD

Za komunalni otpad porijeklom iz kućanstava, kao i za otpad iz trgovina, zanatstva i sličan otpad iz proizvodnih pogona i institucija, ako je po svojstvima i sastavu sličan onome iz kućanstava, koristi se ključni broj 20 03 01 – miješani komunalni otpad. Količine godinama opadaju, a glavni razlozi su povećanje stope odvajanja otpada i povećanje svijesti građana. Sav miješani komunalni otpad zbrinjava se u županijskom centru Kaštijun.

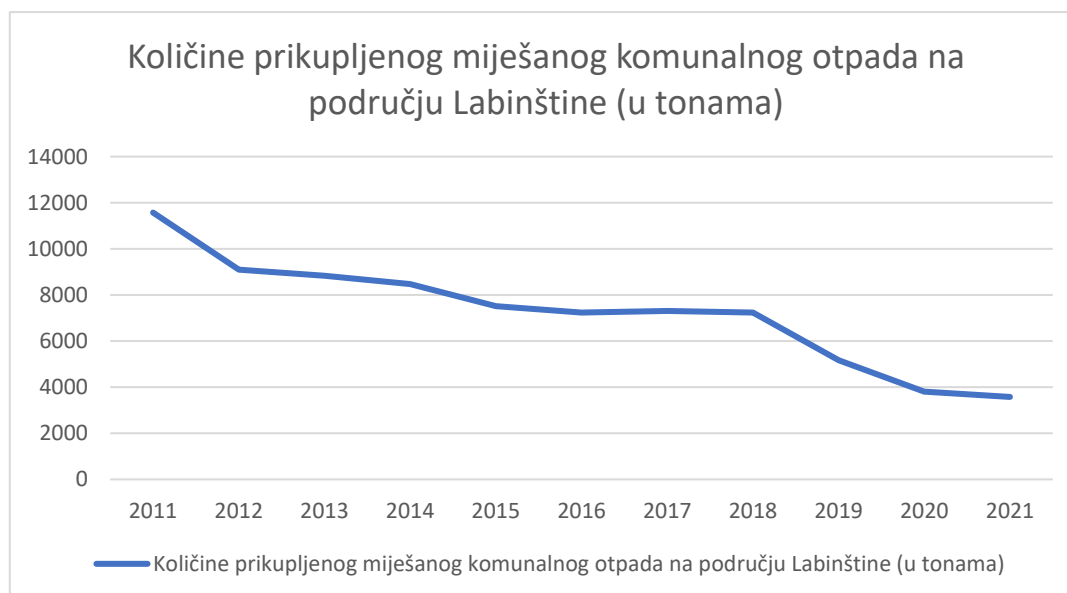
U tablici 9. su prikazane ukupne količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada u razdoblju od 2012. do 2021. godine na teritoriju jedinica lokalne samouprave Labinštine:

Tablica 9.: Količine prikupljenog MKO-a po JLS-ima u razdoblju 2012.-2021. godine (biorazgradivi komunalni otpad prikuplja se zajedno s MKO-om), u tonama

	GRAD LABIN	OPĆINA KRŠAN	OPĆINA SV.NEDELJA	OPĆINA RAŠA	OPĆINA PIĆAN	UKUPNO (t)
2012.	4.642	1.183	1.092	1.729	455	9.101
2013.	4.507	1.149	1.060	1.679	442	8.837
2014.	4.322	1.102	1.017	1.610	424	8.475
2015.	3.834	977	902	1.428	376	7.517
2016.	3.689	940	868	1.374	362	7.233
2017.	3.727	950	877	1.388	365	7.307
2018.	4.036	809	847	1.054	494	7.240
2019.	2.835	658	654	715	300	5.162
2020.	2027	496	496	563	223	3.805
2021.	1925	419	440	536	257	3.577

Grafički prikaz ukupnih količina prikupljenog miješanog komunalnog otpada za cijelu Labinštinu, a prema podacima iz tablice 9., prikazan je u grafikonu 1., te je iz njega vidljiva linija opadanja količina prikupljenog miješanog komunalnog otpada na Labinštini:

Grafikon 1.: Kretanje ukupne količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada na području Labinštine u razdoblju 2012.-2021. godine (u tonama)

ODVOJENO SAKUPLJENI KOMUNALNI OTPAD

Planom gospodarenja otpadom za područje Grada Labina i općina Raša, Kršan, Sveta Nedelja i Pićan za razdoblje 2017.-2022. godine predviđeno je postupno dostizanje postavljenih ciljeva u gospodarenju otpadom, uz pretpostavku da su osigurani preduvjeti. Godinama se ulaže u infrastrukturu koja bi nam osigurala postupno dostizanje tih ciljeva. Međutim, pored infrastrukture kao što su vozila, spremnici, reciklažna dvorišta i dr., neophodna je izgradnja građevina, i to sortirnice i kompostane. Naime, velike količine otpada koje se mogu reciklirati dolaze pomiješane (vrlo često plastika, papir, manji metalni predmeti itd.). Riječ je o korisnim materijalima, pa se navedene vrste otpada u sortirnicama dodatno sortiraju, baliraju i predaju na daljnju uporabu. Dodatno sortiranje odvojeno prikupljenog otpada važno je da se isprave nenamjerne greške građana, kao i nesavjesno postupanje pojedinaca koji u spremnike ubacuju otpad koji onamo ne pripada.

Kada je riječ o udjelu odvojeno prikupljenog otpada, prema prvima podacima za 2021. godinu, taj je udio dosegao 27,43% za područje Labinštine. Vidljivo je da raste udio odvojenog prikupljanja komunalnog otpada tokom godina, te da se ulaganjem u infrastrukturu postižu sve bolji rezultati. Tako je i u 2021. godini postignuto poboljšanje, pošto je godinu ranije udio iznosio 25,74%. Kompletiranjem odvojenog skupljanja otpada „od vrata do vrata“, može se i u 2022. godini očekivati daljnji rast udjela odvojenog prikupljanja otpada.

Tablica 10.: Stopa odvojenog sakupljanja komunalnog otpada u 2020. i 2021. godini

VRSTA OTPADA	KB	UKUPNO (t) za 2020.	UKUPNO (t) za 2021.
PAPIR I KARTON	20 01 01, 15 01 01	472,96	787,82
PLASTIKA	15 01 02	42,06	32,48
MIJEŠANA AMBALAŽA	15 01 06	457,98	331,78
STAKLO	15 01 07, 20 01 02	241,84	100,64
EE OPREMA	20 01 23*, 20 01 35, 20 01 36	54,90	48,83
METALI	20 01 40	32,55	22,42
ZAULJENA AMBALAŽA	15 01 10*	0,05	0,00
BATERIJE I AKUMULATORI	20 01 34, 20 01 33*	2,02	1,24
FLUO CIJEVI	20 01 21*	0,14	0,03
PESTICIDI	20 01 19	0,13	0,00
OTPADNA JESTIVA ULJA	20 01 25	0,84	0,96
OTPADNI TEKSTIL	20 01 11	13,37	25,51
BOJE, LAKOVI, TINTE	20 01 27, 20 01 28*	0,33	0,00
LIJEKOVI	20 01 32	0,06	0,00
METALNA AMBALAŽA-OPASNI (SPREJEVI)	15 01 11*	0,04	0,00
UKUPNO (mOS)		1.319,26	1351,71
MKO	20 03 01	3805,17	3576,95
mOS+mMKO		5.124,43	4928,66
STOPA ODVOJENOG SAKUPLJANJA KOMUNALNOG OTPADA (%)		25,74	27,43

Podaci se odnose na prikupljeni komunalni otpad od strane trgovačkog društva 1. MAJ. Za ostale podatke o tokovima otpada na Labinštini nadležno je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja.

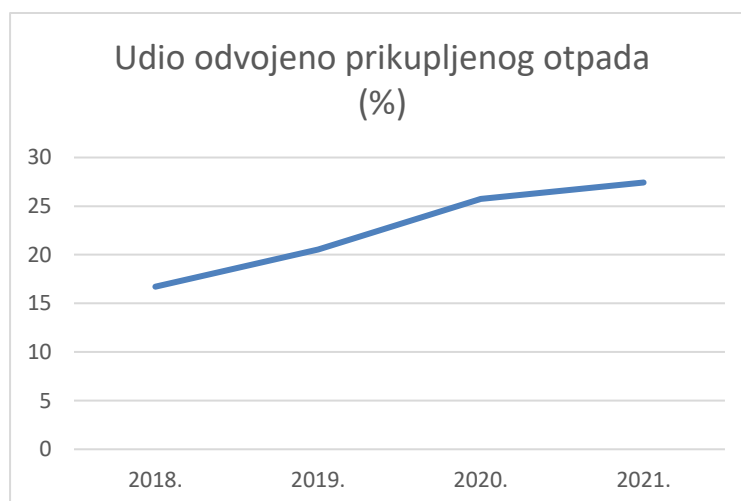
Na dalje, u tablici 11. prikazano je kretanje količina miješanog komunalnog otpada i odvojeno prikupljenog otpada u razdoblju od 2018. do 2021. godine. Vidljivo je da kroz promatrano razdoblje opada količina prikupljenog miješanog komunalnog otpada, a pritom raste količina odvojeno prikupljenog selektivnog otpada, kao i udio odvojeno prikupljenog otpada.

Tablica 11. Količine prikupljenog MKO i selektivnog otpada u razdoblju 2018.-2021. godine, u tonama (1.MAJ d.o.o.)

	2018.	2019.	2020.	2021
MKO	7.240,72	5.162	3.805	3.577
SELEKTIVNI	1.453,52	1.334,33	1.319,26	1.351
UKUPNO	8.649,24	6.496,33	5.124,43	4.928
%	16,72	20,54	25,74	27,43

Kretanje udjela odvojeno prikupljenog otpada u ukupnoj količini prikupljenog otpada na Labinštini od 2018. do 2020. godine prikazano je u grafikonu 2.:

Grafikon 2.: Kretanje udjela odvojeno prikupljenog otpada 2018.-2021.

Radi detaljnijeg pregleda količina svog prikupljenog komunalnog otpada, u tablici 12. prikazane su količine prikupljenog komunalnog otpada po svim JLS-ima Labinštine u 2021. godini, i po vrstama:

Tablica 12.: Količine odvojeno prikupljenog komunalnog otpada u sklopu javne usluge po JLS-ima u 2021. godini, u tonama

VRSTA OTPADA 2021	KB	GRAD LABIN	OPĆINA KRŠAN	OPĆINA SV. NEDELJA	OPĆINA RAŠA	OPĆINA PIĆAN	UKUPNO (t)
PAPIR I KARTON	20 01 01,15 01 01	512,67	29,39	103,73	100,89	41,14	787,82
PLASTIKA	20 01 39,15 01 02	20,95	1,09	3,86	5,06	1,53	32,48
MIJEŠANA AMBALAŽA	15 01 06	213,95	11,16	39,40	51,64	15,63	331,78
STAKLO	15 01 07, 20 01 02	69,97	3,83	7,70	13,78	5,36	100,64
EE OPREMA	20 01 23*,20 01 35,20 01 36	30,00			18,83		48,83
METALI	20 01 40	20,00			2,42		22,42
OTPADNI TEKSTIL	20 01 11	17,01	3,40	1,70	1,70	1,70	25,51
BATERIJE I AKUMULATORI	20 01 33*, 20 01 34	1,24					1,24
FLUO CIJEVI	20 01 21*	0,03					0,03
OTPADNA JESTIVA ULJA	20 01 25	0,96					0,96
UKUPNO SELEKTIVNI (mOS)		886,78	48,87	156,39	194,31	65,36	1351,71
MIJEŠANI KOM. OTPAD (mMKO)	20 03 01	1925,03	419,32	440,00	536,01	256,59	3576,95
mOS+mMKO		2811,81	468,19	596,39	730,32	321,95	4928,66
STOPA ODVOJENOG SAKUPLJANJA KOMUNALNOG OTPADA (%)		31,54	10,44	26,22	26,61	20,30	27,43

POTICAJNA NAKNADA ZA SMANJENJE KOLIČINE MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA

Poticajna naknada je mjera kojom se potiče jedinica lokalne samouprave da, u okviru svojih ovlasti, provede mjere kojima se smanjuje udio miješanog komunalnog otpada u komunalnom otpadu koji nastaje na području te jedinice lokalne samouprave. Obveznik plaćanja poticajne naknade je jedinica lokalne samouprave temeljem rješenja FZOEU-a. Fond do 31. prosinca tekuće kalendarske godine za prethodnu kalendarsku godinu donosi po službenoj dužnosti rješenje kojim utvrđuje obveznika plaćanja i iznos poticajne naknade za kalendarsku godinu.

Algoritam za izračun poticajne naknade promijenjen je, tako da nema više granične 2015. godine, već se prekomjerna količina MKO izračunava kao razlika stvarne količine MKO i one koja proizlazi primjenom ciljne stope odvojenog sakupljanja u toj godini na ukupnu količinu komunalnog otpada u JLS. Tako će se poticajna naknada po novom algoritmu obračunati već za 2021. godinu.

Tablica 13.: Izračun poticajne naknade za JLS-e Labinštine za 2020. godinu

JLS	Ukupno prikupljeni komunalni otpad (tona)	Miješani komunalni otpad prikupljen u sklopu javne usluge po JLS (obrazac SO-1) (tona)	Odvojeno prikupljeni komunalni otpad (tona)	mSK Kada je mSK manji od nule iznosi nula tona	Iznos poticajne naknade za 2020. god (kn)
Kršan	822,23	495,80	326,43	18,91	2.836,25
Labin	3.913,00	2.027,39	1.885,61	0,00	0,00
Piće	452,09	223,42	228,67	0,00	0,00
Raša	1.080,16	562,60	517,56	0,00	0,00
Sv.Nedelja	909,41	495,96	413,45	0,00	0,00

Tablica 14.: Procjena poticajne naknade za JLS-e Labinštine za 2021. godinu

JLS	Ukupno prikupljeni komunalni otpad (tona)	Miješani komunalni otpad prikupljen u sklopu javne usluge po JLS (obrazac SO-1) (tona)	Odvojeno prikupljeni komunalni otpad (tona)	mSK Kada je mSK manji od nule iznosi nula tona	Iznos poticajne naknade za 2021. god (kn)
Kršan	603,87	419,32	184,55	93,23	18.646,04
Labin	3.434,74	1.925,03	1.509,71	70,27	14.054,08
Piće	405,28	256,59	148,69	37,74	7.547,76
Raša	903,76	536,01	367,75	47,98	9.595,92
Sv.Nedelja	738,77	440,00	298,77	41,06	8.212,84

Podaci korišteni u izračunu o prekoračenoj količini miješanog komunalnog otpada temelje se na verificiranim prijavama obveznika u bazu Registar onečišćavanja okoliša davatelja javne usluge.

OSVRT NA EKONOMIČNOST ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADA

Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje od 2017. do 2022. godine postavljeni su ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići. Između ostalog, cilj je i odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.) do 2022. godine. Jedna od mjera predviđena za postizanje spomenutog cilja je Mjera 1.2.5., odnosno jačanje tržišta otpada namijenjenog recikliranju čiji je rok bio 2018. godina, a nositelj Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (sada: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja).

Što se tiče plasmana i zbrinjavanja odvojeno prikupljenog otpada u 2021. godini cijene su se kretale: za otpadni papir i karton 0,27 kn/kg, baterije i akumulatori 2,00 do

3,50 kn/kg, mali kućanski uređaji 0,10 kn/kg, veliki kućanski uređaji 0,80 kn/kg te za lim 1,10 do 1,30 kn/kg.

Tablica 15.: Prihodi od prodaje odvojeno prikupljenog otpada u razdoblju 2018.-2021., u kunama

Vrsta otpada	2018.	2019.	2020.	2021.
ambalaža od papira i kartona	0,00	0,00	6.919,00	29.555,40
folija ambalažna miješana	0,00	0,00	0,00	0,00
ambalaža od stakla	2.024,00	1.744,00	2.246,00	0,00
otpadni papir i karton	96.989,50	59.965,50	5.870,00	115.718,31
veliki kućanski uređaji	5.015,00	3.040,00	3.548,00	1.735,00
plastika otpadna	0,00	0,00	0,00	6.762,00
metali	24.180,00	23.918,00	32.524,00	26.901,00
ee oprema	0,00	2.452,00	7.014,00	10.803,00
stare baterije	0,00	724,00	6.134,00	5.192,50
željezne kovine	0,00	1.464,00	1.200,00	2.100,00
ukupno, kn	128.208,50	93.307,50	65.455,00	198.767,21
otpad plasiran na tržište, t	633,03	627,70	161,15	648,45
prosječni prihod, kn/toni	202,53	148,65	406,17	306,53

Kao što je vidljivo iz tablice u kojoj su navedene sve vrste otpada koje nam ovlaštene sakupljači preuzimaju uz naknadu, ostvareni prihod od prodaje odvojeno prikupljenog otpada iznosio je 198.767,21 kunu, što je trostruko više nego u 2020. godini. Ovaj rast prihoda temeljen je na povećanoj otkupnoj cijeni papira i kartona. Prodaja papira i kartona sačinjavala je 73% svih prihoda od prodaje odvojeno prikupljenog otpada.

Bez naknade predavala se miješana staklena ambalaža, za otkup staklene ambalaže istu je potrebno sortirati po vrstama. Također, bez naknade predavao se otpadni tekstil za čiji otkup nema zainteresiranih ovlaštenih sakupljača.

Problem predstavlja otpadna miješana ambalaža (plastična ambalaža) s obzirom da zbrinjavanje te frakcije plaćamo ovlaštenim sakupljačima, uz dodatni trošak prijevoza do sakupljača. Trošak za zbrinjavanje miješane ambalaže iznosio je 305.870,40 kuna. Cijena zbrinjavanja iznosila je 0,86 kn/kg za što je u 2021. godini proveden postupak javne nabave.

Niska cijena sekundarnih sirovina i dalje je veliki globalni problem. Moguće je osigurati kvalitetniju sirovinu za predaju na način da se poboljša kvaliteta primarne obrade prikupljenog odvojenog otpada, a što se može postići kroz rad sortirnice.

EDUKACIJA GRAĐANA S CILJEM STVARANJA ZELENIH NAVIKA

Edukacija građana tijekom 2021. godine najviše se vodila komunikacijom kroz web stranice 1.MAJ-a d.o.o. i projekta „Zelene navike za održivu Labinštinu“, te kroz Facebook profil 1.MAJ-a d.o.o. Izravna edukacija provedena je prema korisnicima na području općina Pićan, Raša i Sv.Nedelja koji su dobili letak s uputama o pravilnom odvajanju otpada tijekom podjele namjenskih žutih i plavih spremnika.

Grad Labin je s partnerima, među kojima je 1.MAJ d.o.o., proveo u 2021. godini značajan projekt pod nazivom „Green plus“, čiji je dio i inicijativa „Labin bez plastike“. 1.MAJ d.o.o. se uključio tako da je tu inicijativu provodio na gradskoj tržnici, na način da su se provodile akcije podjele platnenih vrećica korisnicima, ali i podjela biorazgradivih vrećica zakupcima na samoj tržnici. 1.MAJ d.o.o. sudjelovao je financijski i organizacijski kako bi kao upravitelj tržnice uveo promjene u cilju smanjivanja korištenja jednokratnih plastičnih vrećica i pridonio očuvanju okoliša. U tu svrhu također su organizirana dva prigodna događaja na tržnici, te je čitava inicijativa iskorištena za edukaciju građana o štetnosti plastike, posebice jednokratnih ambalaža. Jedan dio edukativne kampanje o štetnosti plastike provodio se kroz jednomjesečnu kampanju putem lokalnog radija. Projekt „Green plus“ predstavljen je i u sklopu manifestacije „Žive ulice“ u Labinu, u što se uključio i 1.MAJ d.o.o. organiziranjem edukativnog štanda, te radionice o pravilnom kompostiranju. Osim toga, amblemi „Labina bez plastike“ postavljeni su uz nogometno igralište Gradskog stadiona u Labinu i u dvorani SC „Franka Milete“.

Tijekom 2021. godine proveden je EU projekt nabave novih komunalnih vozila, te je projekt, posebice dio informiranja i vidljivosti, iskorišten i za promociju odvojenog prikupljanja otpada (kroz razne medije, uključujući radio, LED ekrane i jumbo plakat). Podjela novih 12.000 spremnika za odvojeno prikupljanje otpada diljem Labinštine ujedno je povećala vidljivost pitanja odvajanja otpada.